

لجستیک چیست؟

لجستیک مدیریت جریان کالاها از محل موجودی به محل مصرف، برای برطرف کردن نیازها مشتری است. اقلامی که در لجستیک مورد توجه قرار میگیرند می تواند اقلام فیزیکی مانند غذا، مواد اولیه، حیوانات، ابزارآلات و ... باشد یا اقلامی غیر فیزیکی مانند اطلاعات و انرژی. لجستیک کالاهای فیزیکی نیازمند یک سیستم یکپارچه برای جریان اطلاعات، جریان مواد، تولید، بسته بندی، نگهداری موجودی، حمل و نقل، انبار داری و در نهایت حفظ امنیت است.

یکی از دلایلی که در بهینه سازی سیستم های تولیدی به امر لجستیک روی آورده می شود، حداقل استفاده از منابع در امر واردات و صادرات اقلام است.

بد نیست بدانید که دیکشنری آکسفورد "لجستیک" را اینگونه تعریف کرده است: شاخه ای از علم نظامی که مرتبط با خرید، نگهداری و حمل و نقل مواد، انسان و تجهیزات است. بعد ها این تعریف در دیکشنری آکسفورد بروز رسانی شد و اینگونه تعریف شد: ساماندهی و پیاده کردن فرآیندهای پیچیده همراه با جزئیات. لجستیک بیشتر در شاخه مهندسی دیده می شود و تفکر آن بیشتر بر روی انسان-سیستم است تا نسبت به ماشین-سیستم. دیدگاه لجستیک در یک سیستم، به دو بخش لجستیک درونی و لجستیک بیرونی تقسیم می شود. به این ترتیب که لجستیک درونی از فعالیت های اولیه لجستیک است و بر روی خرید و نظم بخشیدن به فعالیت های داخلی قطعات و مواد بین تامین کننده و تولید کننده می پردازد. لجستیک بیرونی نیز فرآیندهای مربوط به نگهداشت و انتقال محصول نهایی و جریان اطلاعات از لحظه تمام شدن تولید محصول نهایی تا رسیدن به دست مشتری است.

لجستیک خود انواع گوناگونی دارد مانند: لجستیک سبز، لجستیک معکوس، لجستیک تدارکات، لجستیک پس از فروش و ... که در این میان لجستیک سبز در سال های اخیر بیشتر مورد توجه محققین بوده است و مقالات متنوعی در این مورد در مجلات معتبر چاپ شده است. لجستیک سبز، سعی در اندازه گیری و حداقل کردن تأثیرات زیست محیطی فعالیت های لجستیکی دارد و می تواند یکی از جنبه هایی باشد که نظام مدیریتی زیست محیطی ایزو ۱۴۰۰۱ را ارتقاء می بخشد.

بدلیل اهمیت موضوع لجستیک، در سال ۱۳۸۷ گرایش لجستیک از رشته مهندسی صنایع به مجامع آکادمیک ایران وارد شده است.